

Echtscheiding: kiezen voor het kind

In gesprek met kinderen over hun
ervaringen na de scheiding van hun ouders

Femke van der Gun
en Lavinia de Jong

Echtscheiding: kiezen voor het kind

In gesprek met kinderen over hun ervaringen na de scheiding van hun ouders

Femke van der Gun & Lavinia de Jong

ISBN 90 6665 718 9

NUR 840

© 2006 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

Inhoudsopgave

Inleiding

- Introductie 13
- Indeling van het boek 14
- Gekozen begrippen 14

DEEL 1 Kinderen in echtscheidingsituaties: literatuuronderzoek

1. De nieuwe woonsituatie en omgangsregelingen 18

- Ouderlijk gezag en omgang: de juridische aspecten 19
 - Gezag voor en na de echtscheiding / Recht op omgang*
- Vormen van woonsituaties en omgangsregelingen 20
 - Co-ouderschap / Bij één van de ouders / Omgangsregeling*
- Totstandkoming van de woonsituatie en omgangsregelingen 23
 - Ouders / Bemiddeling / Rechterlijke inmenging en Raad voor Kinderbescherming*
- Positie van kinderen 27
 - Rechtspositie / Positie in de praktijk*
- Samenvatting 30

2. Onderzoek waarin met kinderen is gesproken 32

- Kinderen over omgangsregelingen en de nieuwe woonsituatie 33
 - Betrokkenheid / Contact met beide ouders / Wonen in twee huizen*
- Kinderen over het leven na een echtscheiding 35
 - Gevoelens / Conflicten tussen ouders / Nieuwe gezinsleden / Communicatie tussen ouders en kinderen*
- Nederlands onderzoek 38
- Samenvatting 39

Van literatuuronderzoek naar praktijkonderzoek 41

Besluit van het literatuuronderzoek 41

Opzet van het praktijkonderzoek 42

DEEL 2 In gesprek met kinderen van gescheiden ouders: praktijkonderzoek

3. De kinderen aan het woord 46

Reactie op de scheiding 47

Situatie voor de scheiding / Reactie op de bekendmaking /

Huidige gevoelens

Totstandkoming woonsituatie en omgangsregeling 51

Betrokkenheid van kinderen / Motivatie vastgestelde woonsituatie

Gewenste betrokkenheid bij afspraken over nieuwe woonsituatie en omgangsregeling 53

Totstandkoming van de afspraken / Hanteren van de afspraken /

Zaken waar kinderen geen inspraak in wensen

Mening over de woonsituatie en omgangsregeling 56

Relatief tevreden kinderen / Kinderen met wensen

Voordelen van het leven na de scheiding 57

Lastige kanten van het leven na de scheiding 59

Uiteenvallen van gezin / Loyaliteit / Vrijtijdsbesteding /

Verhuizen / Verdelen spullen / Conflicten tussen ouders /

Veranderende familierelaties

Adviezen aan ouders 63

Conflictloze relatie tussen ouders / Praten met kinderen /

Afspraken / Woonsituatie / Contact met beide ouders

Adviezen aan kinderen 67

Praten over de scheiding / Boodschap

Zelf aangedragen thema's 70

Nieuwe partners / Omgaan met de gevoelens van ouders

4. Conclusies en aanbevelingen 74

Conclusies van het praktijkonderzoek 75

Door onderzoekers ingebrachte onderwerpen /

Door kinderen ingebrachte onderwerpen

Relatie tussen het literatuuronderzoek en het praktijkonderzoek 77

Woonsituatie en omgangsregelingen / Communicatie /

Ouderlijke conflicten en nieuwe partners

Kanttekeningen bij het onderzoek 79

Suggesties voor vervolgonderzoek 80

Aanbevelingen voor de praktijk 81

*Praten met kinderen / Bij afspraken betrekken / Contact met beide ouders /
Conflicten voorkomen / Niet te ver van elkaar wonen*

Tot besluit 83

Van onderzoek naar praktijk 85

Welke steun wensen kinderen? 85

Bestaande voorzieningen voor kinderen 86

*Het KIES-project / Het Zandkastelenprogramma /
Overige gespreks- en spelgroepen / Internet / Kindertelefoon /
Kinder- en jongerenrechtswinkel*

Literatuur 93

Dankwoord 95